

aspect ce confirmă caracterul de bildungsroman.

3. Structură și compoziție: acțiune liniară, episoade înlănțuite

a. respectă tiparul narativ : situația inițială de echilibru

dereglarea echilibrului inițial prin.....

acțiunea de recuperare, remediere a lipsei

restabilirea echilibrului și răsplătirea eroului

b. 8 episoade narrative demarcate de formula mediană: *Dumnezeu să ne fie, ca cuvântul din poveste*.....

c. formula de încheiere e construită ca proză ritmată, cu efect muzical, armonios, marcând ieșirea din spațiul ficțional:.....

d. motivele literare numeroase(împăratul fără urmași, sunt

subsumate celor 2 motive ordonatoare:

al călătoriei - inițiatice(pers. *Boboc în trebi de aieste*)

- **de verificare**(acumulare de experiență, cristalizare a personalității)

- de înapoiere(recunoaștere, investitură)

!!!marcate de două morți: una a identității temporale, una finală

al depășirii probelor din cadrul familiar(milostenia, delimitarea esenței de aparență, curajul), când

Podul/ trecerea în alt orizont: proba labirintului (încălcarea interdicției, moartea ritualică, inversarea rolurilor).....

confruntarea cu ursul= vrednicie și înțelepciune(atributele războinicului și hrană)

uciderea cerbului= curaj, răbdare, ispita frumuseții care uciderea

furnici și albine, adjuvanții= altruism, prietenie

utile

atunci

când.....

Personaje: protagonist/antagonist

secundare

episodice

adjuvanți

fantastice

realiste

Completați tabelul de mai jos, utilizând informațiile poziționate sub tabel:

	Harap-Alb	Spânul
Statutul social		
Statutul moral		
Statutul psihologic		
2 situații/episoade/citate ce evidențiază modul în care evoluează relația dintre personaje		

Din punct de vedere tipologic, cele doua personaje întruchipează binele (Harap Alb) si răul (Spanul). Caracteristica basmului cult este însă ambiguitatea personajelor. Astfel, protagonistul nu este o întruchipare absolută a binelui, având slăbiciuni si defecte specific umane. De asemenea, nici Spânul nu este întruchiparea răului, el fiind un rău necesar.

Statutul social al protagonistului se modifică pe tot parcursul discursului epic, fiind, așadar, un personaj rotund. În incipit apare în ipostaza de mezin al Craiului, pe parcurs este sluga a Spânului, ca în final, sa devina Împărat Verde. În schimb, Spânul este un personaj plat, în sensul în care el nu-și modifică statutul social pe parcursul textului: apare doar în ipostaza de maestru spiritual sever în maturizarea protagonistului.

Din punct de vedere psihologic, firul narativ al basmului urmărește desăvârșirea personalității protagonistului. Dacă la început este slab și plânge de rușinea tatălui, nu este capabil sa distingă între esență si aparență, încălcând sfatul părintesc, pe parcursul probelor la care este supus de Spân, personajul Harap Alb dobândește și dovedește o serie de calități necesare statutului de împărat. De exemplu, reușește sa descopere adevărata esență a ființei umane, atunci când se întovărășește cu cei cinci năzdravani, in care intuiește un posibil ajutor pentru trecerea probelor de la curtea Împăratului

Rosu. De asemenea, ii este loial Spânului, rezistând tentației de a se îmbogăți prin vinderea pieii cu nestemate a Cerbului.

Sub aspect moral, cele doua personaje sunt prezentate în opoziție. Dacă fiul cel mic al Craiului își dovedește moralitatea, Spanul este în totalitate imoral, folosindu-se de vicleșug, ca arma principala pentru a-și atinge scopul.

Relația dintre cele doua personaje este urmărită de către narator încă din momentul în care protagonistul părăsește curtea Craiului, pornind „într-o altă țară”, pe anevoiosul drum al inițierii. O prima secvență narativă, semnificativă pentru ilustrarea relației dintre cele doua personaje poate fi considerată cea a fântânii. Încălcând sfatul părintesc, crăișorul pentru a ieși viu din pădure, accepta tovarășia Spânului. Coborârea în fântână amintește, în plan simbolic, de taina botezului. Fiul cel mic al Craiului moare în raport cu vechea identitate, cea profana, înscriindu-se de acum, pe o alta treapta a existenței sale, cea a maturizării. Spânul este cel care îi conferă numele de inițiat: Harap Alb. Ba mai mult îl deposedează și de arme, pentru că nu de acestea are nevoie crăișorul, ci „ să prindă la minte”.

Finalul basmului se constituie într-o alta secvență narativă semnificativă pentru relația dintre cele două personaje. Spânul îl acuză pe Harap-Alb că a divulgat secretul și îi retează capul. Cu alte cuvinte, îi produce o a doua moarte simbolică, de data aceasta definitivă. Harap Alb moare față de lumea materială și renaște în raport cu lumea spirituală. La rândul său, Spânul este ucis de tovarășul de drum al lui Harap Alb, calul, semn că inițierea a luat sfârșit.

Finalul basmului „ Povestea lui Harap Alb” de Ion Creanga dezvăluie, prin cele doua personaje, tema specifică basmului cult: inițierea. Întregul drum parcurs de cele doua personaje nu trebuie perceput ca fiind unul fizic, „dintr-o țară”, „într-o alta țară”, după cum precizează incipitul textului. Drumul trebuie perceput în plan simbolic, ca o cale a desăvârșirii interioare a fiului celui mic al Craiului. În acest sens, rolul Spânului este unul decisiv: în absența sa maturizarea eroului ar fi fost imposibilă. De aceea, calul, tovarășul de drum al lui Harap Alb, îl omoară în momentul în care inițierea a luat sfârșit.